

ÅRLIG LIKABEHANDLINGSPLAN
PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING
RICKARUMS SKOLA
2018/2019

INNEHÅLL

- Inledning
- Värdegrund
- Vision kring likabehandling och arbetet mot kränkande behandling
- Mål med arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Revidering och kartläggning av planen
- Lagar – vad styr vårt arbete
- Bakgrund och ansvarsfördelning
- Handlingsplaner – Rutiner vid akuta händelser

INLEDNING

I Rickarums skola ska alla elever känna sig välkomna. De ska komma till skolan med glädje och nyfikenhet inför varandra och skoldagens innehåll. Alla elever ska känna trygghet och trivsel och ska alltid veta att det finns en vuxen att vända sig till vid behov. Alla vuxna som arbetar på skolan har ett ansvar att följa skolans Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling.

Alla elever är unika och har rätt att få vara den de är. Vi vill genom vår likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling verka för att alla ska känna detta och veta vad de ska göra om de inte känner så.

Planen ska vara ett aktuellt och levande dokument, alla medarbetare har ansvar att vara förtrogen med planens innehåll.

Planen omfattar hela skolan och fritids.

Helena Djurhed, rektor läsåret 2018/2019

VÄRDEGRUND- alla är bra på sitt sätt

Genom att verka för att belysa för alla barn deras starka sidor och visa på vad de kan vill vi stärka deras självkänsla och få deras självförtroende att växa. De är alla vuxnas ansvar att hos varje elev hitta deras egenskaper, talang och kunskaper som gör dem till de personer de är. Alla ska känna att de är bra på sitt sätt.

Vi vill vara en livets skola i och nära naturen som ger en livsmiljö av trygghet och kreativitet. Genom att skapa förutsättningar för att växa i samspel med varandra, naturen och de vuxna de möter i skola/fritids tror vi det är möjligt att få alla barn att känna sig trygga.

VISION- kring likabehandling och arbetet mot kränkande behandling

Vår vision är att i vår skola ska varje elev känna sig trygg och respekterad. Var och en ska bemötas utifrån allas lika värde och lika rättigheter. Ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Var och en ska behandlas med respekt och tillit.

Allt arbete på skolan ska utgå från FN:s barnkonvention och barns rättigheter.

Om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ändå sker ska var och en vara säker på att vi utreder, sätter in åtgärder och följer upp.

Vi tar avstånd från alla tendenser till trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling.

Vi utgår från att vår verksamhet:

- Genomsyras av betydelsen av allas lika värde och att alla är bra på sitt sätt
- Har fokus på trivsel- och skolsituationen i samtal med eleverna
- Är tydlig beträffande likabehandlingsplanens/planen mot kränkande behandlings innebörd för alla berörda elever, medarbetare och vårdnadshavare.

Arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling måste hela tiden ses över och revideras. Det ska vara ett levande dokument som finns med i skolans vardag.

MÅL- med arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Vårt mål är att genom ett främjande och ett förebyggande arbete mot kränkande behandling och för alla elevers lika värde kunna:

- Skapa en skola där eleverna känner sig trygga
- Arbeta för att alla, elever och vuxna, instämmer i att "Olika är bra"
- Att eleverna ska genom samtal kunna hjälpa varandra att lösa konflikter som uppstår.
- Att alla elever vet att de ska gå till en vuxen när de själva inte räcker till
- Att alla, elever och vuxna, vågar se och vågar vidta åtgärder enligt vår likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling när behov uppstår

REVIDERING OCH KARTLÄGGING AV PLANEN

För att levandegöra planen och för att kunna revidera den har vi följande planering:

- AUGUSTI- medarbetare och elever går igenom planen. Vid första föräldramötet under hösten presenteras planen för föräldrarna. Eleverna upprättar regler för de olika klassrummen.
- SEPTEMBER-NOVEMBER- elevintervjuer, utvecklingssamtal och enkäter genomförs. Vi arbetar med socialt samspel, att vara en bra kamrat och vår skolmiljö.
- JANUARI- medarbetare och elever går igenom planen igen.
- FEBRUARI-APRIL- elevintervjuer, utvecklingssamtal och enkäter genomförs. Vi arbetar med socialt samspel, att vara en bra kamrat och vår skolmiljö.
- MAJ-JUNI- utifrån läsårets arbete, det som framkommit vid enkäter, föräldramöten, utvecklingssamtal och det dagliga arbetet med eleverna revideras planen inför kommande läsår.

BAKGRUND OCH ANSVARFÖRDELNING

Från 1 april 2006 trädde lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling i kraft i Sveriges alla skolformer. Från 2009 har lagen delats upp mellan skollag och Diskrimineringslag – se nedan under lagar.

Rektorn/skoledningen har det yttersta ansvaret för arbetet mot alla former av kränkande behandling och ska därmed ansvara för att:

- medarbetarna fortbildas
- Likabehandlingsplanen/Plan mot kränkande behandling aktualiseras och diskuteras så att varje medarbetare inom enheten är införstådd med de regler och förhållningssätt som gäller.
- aktualisera och stödja medarbetare i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet kontinuerligt.
- tydliggöra konsekvenser om elev inte följer våra värdegrundsregler
- följa upp och utvärdera insatserna
- informera nyanställda
- riskanalys genomförs och den årliga planen följs upp och revideras varje år

Medarbetarnas ansvar

Alla som arbetar i Rickarums skola ska arbeta utifrån:

- att den årliga Likabehandlingsplanen/Planen mot kränkande behandling ska vara aktuell för alla medarbetare.
- att alla medarbetare har ett ansvar att reagera och agera kraftfullt mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- att arbeta främjande i sin planering för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- att säkerställa att alla elever, nya elever och föräldrar känner till innehållet i skolans Likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling.

Medarbetarna ska arbeta regelbundet med kapitel 1-2 i Lgr 11 (läroplanen) med värdegrunden.

Samarbete – Skola/Hem

Vi är måna om att ha ett nära samarbete med hemmet när det sker kränkningar av olika slag som beskrivs i denna plan. Vi vet även att vissa kränkningar kan ske utanför skolan, t.ex. på nätet och om vi har möjlighet och får kännedom om detta vill vi gärna samarbeta med hemmet för att lösa detta. Vi kan dock inte ansvara för det som sker utanför skolan.

LAGAR – vad styr vårt arbete

Vårt arbete kring likabehandling och kränkande behandling regleras utifrån två lagstiftningar. Lagarna är:

- Bestämmelserna i 14a kap. 8§ skollagen (1985:1100)
- Diskrimineringslagen 3 kap. 16§ (2008:567)

Vidare ska arbetet ta sin grund utifrån:

- Skollagen (1985:1100) (2010:800)
- Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11
- FN Barnkonvention
- Arbetsmiljölagen (AML, 1977:1160)
- Socialtjänstlagen
- Brottsbalken

HANDLINGSPLANER – rutiner vid akuta händelser

Nedan beskrivningar är hämtade från skriften: Förebygga diskriminering och kränkande behandling. Främja likabehandling. En skrift från DO, BEO och Skolinspektionen.

Diskriminering

Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Man kan också behandla alla lika, det är det som kallas indirekt diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna är: Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att de handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att:

- Retas
- Mobbas
- Frysa ut
- Knuffas
- Rycka någon i håret
- mm

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkande behandling.

Mobbning förutsätter att den som utsätts, kränks vid upprepande tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkningar. Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning. (Skolans egen definition)

Mer kring begreppen finns att läsa i ovan skrift från från DO, BEO och Skolinspektionen.

Förebyggande arbete

Följande citat är hämtat från Skolverkets Allmänna råd och kommentarer – För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

”Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten. Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Både det främjande och det förebyggande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten”

På Rickarums skola arbetar vi förebyggande genom att:

- varje elev ska mötas av en vuxen när de kommer till skolan
- ständig närvaro av vuxna under elevernas hela skoldag
- alla vuxna ska agera som goda förebilder i alla situationer
- fadderverksamhet när nya elever börjar på skolan
- ”lära känna” period i början av varje läsår
- tillsammans med eleverna inför ett nytt läsår utformar trivselregler för såväl klassrum, skolgård som fritidsverksamheten
- bestämma elevernas platser i klassrum och matsal
- erbjuda olika aktiviteter på raster där alla som vill har möjlighet att delta
- diskutera och tydliggöra konsekvenser om elevens beteende och åsikter strider mot Likabehandlingsplanen, skolans regler och förhållningsätt
- ha morgonsamling med samtliga elever varje morgon där alla får göra sin röst hörd och viktiga saker tas upp

- "Livsviktigt"- samtal i grupp om olika saker med eleverna i respektive åldersgrupp
- åldersintegrerat skolarbete
- temadagar

Rutiner när situation uppstår

Om något inträffar ska alla medarbetare reagera och agera kraftfullt.

- Stoppa trakasserier och annan kränkande behandling omedelbart, dokumentera och följa upp enligt den handlingsplan som finns.
- Alltid ingripa vid icke önskvärt elevbeteende och vid behov ta kontakt med vårdnadshavare.
- Anmäla till rektorn
- Dokumentera med hjälp av skolans mallar för dokumentation
- Rektor informerar elevhälsoteamet
- Rektor anmäler till huvudmannen
- Huvudmannen kontrollerar att alla anmälningar kartläggs och följs upp

Dokumentation

Den vuxne som ingriper vid någon av nedan handlingsplaner för anteckningar som kort beskriver händelseförlopp och beslut. Anteckningarna arkiveras hos skolans rektor. Vid kränkande ärenden lämnas dokumentation från elevvårdsteamet till rektor för arkivering. Vid diskriminering ansvarar skolledning för dokumentation och arkivering. När vuxen kränker elev dokumenterar skolledning och arkiverar. Samtlig arkivering ansvarar rektor och skolledning för var för sig och gemensamt.

HANDLINGSPLANER

Till elev

Om du blir utsatt för kränkande behandling eller trakasserier ska du berätta

- för en vuxen på skolan eller fritids
- för dina föräldrar
- eller en kamrat som du har förtroende för som hjälper dig att berätta

Det är viktigt att du eller någon annan berättar för att vi ska kunna hjälpa dig.

Till föräldrar

Om du misstänker att ditt barn blir utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i skolan – tag kontakt med oss i skolan så att vi kan hjälpa ditt barn. Var uppmärksam på om ditt barn visar

- ovilja att gå till skolan
- ont i magen
- huvudvärk
- vill inte berätta om hur det är i skolan
- saknar kamrater
- kommer hem med smutsiga och sönderrivna kläder
- har blåmärken
- verkar nedstämt och ledset

Kartlägga/åtgärda

Den medarbetare som bevittnar, får kännedom om ovan händelse, har det inledande uppdraget att lösa konflikten. Handlingsplan vid bråk, konflikter, trakasserier, kränkande behandling mellan några parter eller på gruppnivå:

- Genomför samtal med berörda parter enskilt.
- Om det är möjligt genomför ett samtal med berörda parter tillsammans.
- Informera föräldrar om de förda samtalen.
- Utvärdera och följ upp med berörda parter, kontakta föräldrar igen vid behov.
- Dokumentera på blankett vid större händelser, lämnas till rektor
- Vid behov ta hjälp av annan medarbetare.
- Vid behov koppla in andra stödfunktioner såsom elevhälsoteamet eller skolledningen.

Förhållningssätt

Det är viktigt att ha en positiv syn till elevernas förmåga att själva klara av att lösa sina konflikter. Genom ett demokratiskt förhållningssätt och genom att visa respekt blir barnen involverade och ansvarstagande i konfliktlösning. Vi ska hjälpa eleverna att försöka:

- hjälpa och stödja varandra för att underlätta konfliktlösning
- diskutera och följa upp förväntningarna individuellt och i grupp
- ta hjälp av/hämta vuxen när de inte kan lösa konflikten själva

Vi involverar föräldrar på föräldramöten och vi förväntar oss att föräldrar stödjer skolans arbete.

För att förebygga konflikter på fritids har vår skola en väl planerad verksamhet som barnen känner till i förväg. Det finns alltid närvarande vuxna som leder/deltar i den planerade verksamheten såväl som den fria leken. Om någon av ovan beskrivna situationer uppstår på fritids gäller samma handlingsplan som för skolan.

Handlingsplan och konsekvens om en elev avviker från skolans regler och förväntningar:

- Tillsägelse
- Enskilt samtal
- Föräldrarna kontaktas
- Samtal med rektor
- Elevhälsoteamet utreder och fattar beslut om åtgärder.

Elevhälsoteamet får signaler om eventuell kränkning via enkäter, personal, elev eller föräldrar. Elevvårdsteamet kan även konsulteras och involveras i stora konflikter.

Kartläggning

- Elevhälsoteamet sammanställer information
- Samtal sker med den som har aviserats som kränkt i syfte att utreda och fastställa om det är annan kränkande behandling (mobbing) eller trakasserier.
- Om kränkning föreligger sker samtal med den utsatta/de snarast möjligt. Samtalen genomförs alltid med 2 närvarande pedagoger från teamet.
- Den kränktes vårdnadshavare kontaktas. Vårdnadshavare till den elev/de elever som kränkt kontaktas. Skolledningen informeras.
- Uppföljningssamtal med berörda parter sker efter en vecka.
- Uppföljningssamtal med den kränkta eleven sker löpande
- Samtalen dokumenteras löpande under processen.
- Återkoppling och information med berörd personal sker löpande under processen.
- Om inte kränkningarna upphör överförs ärendet till skolledningen för beslut om åtgärder.

Bilagor till Likabehandlingsplan/ Plan mot kränkandebehandling

Bilaga 1 Dokumentationsblankett för incidentrapport

Bilaga 2 Dokumentationsblankett för diskriminering

Dokumentationsblankett för incidentrapport

Datum:

Namn på närvarande/deltagande elever

Namn på närvarande/deltagande vuxna

Beskrivning av händelseförlopp:

Vidtagna åtgärder:

Uppföljning:

Ansvarig för ovan lämnade uppgifter:

**Dokumentationsblankett
behandling**

diskriminering/kränkande

Datum:

Namn på den/de som utsatt annan elev för diskriminering/kränkande behandling:

Personnummer

Beskrivning av händelseförlopp

Vidtagna åtgärder

Uppföljning

Ansvarig för uppföljning:

Vårdnadshavares namnteckning

Vårdnadshavares namnteckning

Elev namnteckning